

Câu 1: (3,0 điểm)

- Thành phần tình thái: *chắc hẳn* (0,5 điểm)
- Theo văn bản, hầu hết những người hút thuốc lá đã chết do *bị bệnh tim mạch hay ung thư phổi*. (0,5 điểm)
- Nội dung văn bản: Tác hại của thuốc lá đến sức khỏe của con người. (1,0 điểm)
- Với những góc nhìn khác nhau, học sinh có thể đưa ra những ý kiến khác nhau về cách để giúp ông bố trong văn bản trên giảm thiểu tác hại của thuốc lá lên bản thân và mọi người xung quanh. Cách thức đưa ra cần hợp lý, khả thi (đưa ra được ít nhất 02 cách thức) (1,0 điểm)

Một vài gợi ý:

Ông bố cần tự nâng cao nhận thức bằng việc tìm hiểu tác hại của khói thuốc lá đến sức khỏe của bản thân. Đồng thời, không được hút thuốc lá tại những nơi công cộng để không làm ảnh hưởng đến sức khỏe của những người xung quanh. Ông bố trên cũng có thể thay thế việc hút thuốc lá bằng thói quen tập thể dục và có chế độ sinh hoạt, nghỉ ngơi lành mạnh.

Câu 2: (3,0 điểm)

Viết bài văn ngắn (khoảng 01 trang giấy thi) bàn về điều mà bạn trẻ cần làm để cùng xã hội vượt qua đại dịch COVID-19.

- Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận. Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.
- Xác định đúng vấn đề nghị luận; triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động.

Đây là dạng đề mở nên học sinh có thể lựa chọn các những tinh thần khác nhau để bàn luận, miễn sao chỉ ra được điều mà bạn trẻ có thể làm để cùng xã hội vượt qua đại dịch COVID-19. Bài viết cần đảm bảo đủ các bước làm bài sau:

- Giới thiệu được vấn đề nghị luận: nêu tinh thần mà mình lựa chọn.
- Giải thích: nêu được khái niệm của tinh thần đã chọn và những biểu hiện của tinh thần ấy.
- Bàn luận:
  - + Vì sao tinh thần ấy lại giúp chúng ta vượt qua đại dịch COVID-19?
  - + Cần bổ sung thêm điều gì để tinh thần ấy phát huy hết tính tích cực?
  - + Phê phán những người thiếu tinh thần ấy.
- Bài học nhận thức và hành động: rút ra những nhận thức đúng đắn và hành động phù hợp cho bản thân trong việc rèn luyện tinh thần để cùng xã hội vượt qua đại dịch COVID-19.

Lưu ý: học sinh cần đưa ra các dẫn chứng để làm sáng tỏ vấn đề.

- Sáng tạo

Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.

Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu

Câu 3: (4,0 điểm)

ĐỀ 1: Cảm nhận về vẻ đẹp của tình đồng chí qua một đoạn thơ trong bài Đồng chí (Chính Hữu). Từ đó liên hệ thực tế hoặc liên hệ với một tác phẩm khác để thấy được ý nghĩa của những tình cảm ấy trong đời sống.

a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận

Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.

- Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, vấn đề cần nghị luận.

- Cảm nhận về văn bản:

+ Tình đồng chí khởi nguồn từ những điều bình dị, tự nhiên: sự đồng cảm, thấu hiểu của những người cùng chung xuất thân; sự quyết tâm, gắn bó, tin tưởng của những người cùng lý tưởng, cùng đi theo tiếng gọi thiêng liêng của tổ quốc; sự san sẻ, nương tựa.

+ Ngôn từ nghệ thuật: Lời thơ bình dị, tự nhiên, nhẹ nhàng, giọng thơ tâm tình, thủ thi, dễ đi vào lòng người, hình ảnh thơ gần gũi, chân mộc, giàu ý nghĩa biểu tượng

- Học sinh có thể liên hệ với thực tế đời sống (nêu ra những câu chuyện, hiện tượng có thực trong đời sống) hoặc liên hệ với một tác phẩm khác cũng viết về tình đồng chí (trong hoặc ngoài SGK). Trên cơ sở đó khẳng định vẻ đẹp của tình đồng chí: tình đồng chí trong thời đại nào cũng đều có những cơ sở tốt đẹp. Trái tim của họ được tình yêu nước soi đường. Đó là một tinh thần cao thượng, sẵn sàng xả thân vì Tổ quốc. Tình cảm ấy vừa thiêng liêng, cao thượng, vừa gần gũi, thân thương.

b. Sáng tạo

Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.

c. Chính tả, dùng từ, đặt câu

Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu

ĐỀ 2: Từ những trải nghiệm trong quá trình đọc văn học, em hãy viết bài văn với nhan đề “*Văn học bồi đắp tâm hồn con người*”.

a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận

Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.

- Giải thích nhan đề: tác phẩm văn học có khả năng khơi dậy trong lòng con người những cảm xúc thẩm mỹ tinh tế, sâu sắc, hình thành những tình cảm nhân văn, cao cả. Từ đó bồi đắp cho con người tâm hồn cao đẹp, có chiều sâu. Đây cũng chính là chức năng quan trọng của văn học, là những giá trị tốt đẹp mà tác phẩm văn học mang đến cho con người trong quá trình tiếp nhận.

- Chứng minh bằng những trải nghiệm trong quá trình đọc tác phẩm văn học: Học sinh tự chọn phân tích một hay nhiều tác phẩm (trong hoặc ngoài chương trình SGK) để chỉ ra ý nghĩa, chức năng của tác phẩm văn học trong việc bồi đắp tâm hồn con người. Cảm nhận của học sinh về tác phẩm cần chân thành, sâu sắc. Bài làm cần có dẫn chứng kết hợp với lí lẽ để từ đó làm sáng tỏ vấn đề nghị luận, không lan man vào việc phân tích nội dung và nghệ thuật của tác phẩm. Sau đây là một vài gợi ý:

+ Văn học miêu tả, tái hiện những cái đẹp trong cuộc sống bằng việc sáng tạo nên những hình tượng thẩm mỹ độc đáo, ấn tượng. Từ đó, góp phần hình thành và phát triển năng lực thẩm mỹ, bồi dưỡng cảm xúc, định hướng thẩm mỹ cho con người. Văn học cũng có khả năng khơi dậy, đánh thức trong tâm hồn con người những cảm xúc mãnh liệt, giữ cho tâm hồn con người luôn phong phú, nhạy cảm.

+ Văn học nuôi dưỡng tâm hồn con người. Văn học dạy con người những bài học về lòng nhân ái, làm cho con người biết yêu thương, biết xót thương, cảm thông, biết căm giận, đau đớn là lên án những điều bất công phi lý trong cuộc đời. Văn học khơi dậy niềm tin vào công lý và giúp con người nhận thức được giá trị của bản thân. Từ đó, văn học giúp con người hoàn thiện nhân cách và hình thành những phẩm chất tốt đẹp.

- Đánh giá, mở rộng vấn đề bàn luận. Học sinh đưa ra các ý kiến, suy nghĩ khác nhau về vấn đề. Sau đây là một vài gợi ý:

+ Sự tác động của văn học đến tâm hồn con người là một quá trình nhận thức đòi hỏi sự suy tư, nghiền ngẫm, trải nghiệm. Quá trình này đòi hỏi người đọc phải có sự kiên trì, đồng thời phải có năng lực thẩm mỹ để tiếp nhận những giá trị sâu sắc từ tác phẩm.

+ Người đọc cần trân trọng những giá trị tư tưởng mà tác phẩm gửi gắm. Bởi văn học không chỉ bồi đắp tâm hồn mà còn bồi dưỡng nhận thức cho con người về cuộc đời.

b. Sáng tạo

Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.

c. Chính tả, dùng từ, đặt câu

Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu